

Matela, Jiří

Literatura

In: Matela, Jiří. *Podmět v moderní japonštině*. Vydání první Brno: Filozofická fakulta, Masarykova univerzita, 2017, pp. 255-266

ISBN 978-80-210-8671-5; ISBN 978-80-210-8672-2 (online : pdf)

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/137125>

Access Date: 17. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

LITERATURA

- Akiyama, Nobuo – Akiyama, Carol 2002: *Japanese Grammar*. New York: Barron's Educational Series.
- Aristoteles 1959: *O vyjadřování*. Přeložil Antonín Kříž. Praha: Nakladatelství Československé akademie věd.
- Barešová, Ivona – Dytrtová, Monika 2014: *Problematika české transkripce japonštiny a pravidla jejího užívání*. Olomouc: Univerzita Palackého.
- Bergen, Benjamin K. 2012: *Louder Than Words: The New Science of How the Mind Makes Meaning*. New York: Basic Books.
- Comrie, Bernard 1989: *Language Universals and Linguistic Typology*. Chicago: University of Chicago Press.
- Croft, William 1991: *Syntactic Categories and Grammatical Relations: the cognitive organization of information*. Chicago: University of Chicago Press.
- Croft, William 2001a: *Radical Construction Grammar*. New York: Oxford University Press.
- Croft, William 2001b: *Explaining Language Change: An Evolutionary Approach*. Harlow: Pearson Education Limited.
- Croft, William 2005: Logical and typological argument for Radical Construction Grammar. In *Construction Grammars: Cognitive grounding and theoretical extensions*. Eds. Jan-Ola Östman, Mirjam Fried. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company.
- Croft, William 2007: Construction Grammar. In *The Oxford Handbook of Cognitive Linguistics*. Eds. Dirk Geeraerts, Hubert Cuyckens. Oxford: Oxford University Press, s. 463–508.
- Croft, William – Cruse, Alan 2004: *Cognitive Linguistics*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Cuboi, Eidžiró 2002: 3. Džueisei to ukemi [3. Zasaženost a pasivum]. In *Ninči gengogaku I: Džišó kózó [Kognitivní lingvistika I: Struktury událostí]*. Ed. Jošiki Nišimura. Tokio: Tókjó

- daigaku šuppankai, s. 63–86. 坪井栄治郎 (2002) 「3. 受影性と受身」 西村義樹編『認知言語学 I : 事象構造』 東京大学出版会.
- Cuboi, Eidžiró 2004: Tadósei to kóbun II: Tai to tadósei [Tranzitivita a konstrukce II: Rod a tranzitivita]. In *Ninči bunpó-ron II [Teorie kognitivní gramatiky II]*. Ed. Jošihisa Nakamura. Tokio: Taišúkan šoten, s. 205–246. 坪井栄治郎 (2004) 「他動性と構文II：態と他動性」 中村芳久編『認知文法論II』 大修館書店.
- Cukimoto, Hiroši 2008: *Nihondžin no nō ni šugo wa iranai [Mozkum Japonců není podmětu zapotřebí]*. Tokio: Kódanša. 月本洋 (2008) 『日本人の脳に主語はいらない』 講談社.
- Cukimoto, Hiroši 2009: *Nihongo wa ronriteki dearu [Japonština je logická]*. Tokio: Kódanša. 月本洋 (2009) 『日本語は論理的である』 講談社.
- Cunoda, Tasaku 1991: *Sekai no gengo to nihongo [Jazyky světa a japonština]*. Tokio: Kurošio šuppan. 角田太作 (1991) 『世界の言語と日本語』 くろしお出版.
- Daneš, František 1966: A three-level approach to syntax. *Travaux Linguistiques de Prague 1, L'école de Prague d'aujourd'hui*. Eds. František Daneš, Karel Horálek, Vladimír Skalička, Pavel Trost, Josef Vachek. Praha: Akademia, s. 225–240.
- Daneš, František 1985: *Věta a text – Studie ze syntaxe spisovné češtiny*. Praha: Academia.
- Evans, Vyvyan – Green, Melanie 2006: *Cognitive Linguistics – An Introduction*. Edinburgh: Edinburgh University Press.
- Evans, Vyvyan 2007: *A Glossary of Cognitive Linguistics*. Edinburgh: Edinburgh University Press.
- Falk, Yehuda N. 2006: *Subjects and Universal Grammar: An Explanatory Theory*. New York: Cambridge University Press.
- Feldman, Jerome A. 2006: *From Molecule to Metaphor: A Neural Theory of Language*. Cambridge: MIT Press.
- Fiala, Karel 2000: *Nihongo no džohó kózó to tógo kózó [Informační a syntaktická struktura japonštiny]*. Tokio: Hicudži šobó. カレル・フィアラ (2000) 『日本語の情報構造と統語構造』 ひつじ書房.
- Fiala, Karel 2011: Essence of the Sentence: On the Predicative Function, Modality and Speech Act. In *Between Philology and Hermeneutics*. Ed. Kazuhiro Matsuzawa. Nagoya: Graduate School of Letters, Nagoya University, s. 27–36.
- Frellesvig, Bjarke 2010: *A History of the Japanese Language*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Geeraerts, Dirk – Cuyckens, Hubert (eds.) 2007: *The Oxford Handbook of Cognitive Linguistics*. Oxford: Oxford University Press.
- Genetti, Carol 2014: *How Languages Work: An Introduction to Language and Linguistics*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Goldberg, Adele E. 1995: *Constructions: A Construction Grammar Approach to Argument Structure*. Chicago: The University of Chicago Press.
- Greenberg, Joseph H. 1966: Some Universals of Grammar with Particular Reference to the

- Order of Meaningful Elements. In *Universals of Language*. Ed. Joseph H. Greenberg. New York: MIT Press, s. 73–113.
- Halliday, Michael A. K. 2004: *An Introduction to Functional Grammar*. London: Hodder Arnold.
- Harris, Roy – Taylor, Talbot J. 1997: *Landmarks in Linguistic Thought I: the Western tradition from Socrates to Saussure*. London: Routledge.
- Hasebe, Yoichiro 2007: Contrastiveness of the Japanese Particle Wa Following Relational Elements. *Doshisha Studies in Language and Culture* 10/2, s. 199–225.
- Heinrich, Patrick 2012: *The Making of Monolingual Japan*. Bristol: Multilingual Matters.
- Hoskovec, Tomáš 2008: Od významu v jazyce ke smyslu v textu. O dobrodružství strukturalistické cesty. *Slovo a slovesnost* 69/1–2, s. 110–131.
- Hoskovec, Tomáš 2010: Věta a výpověď ve znakovém pojetí jazyka. In *Karlík a továrna na lingvistiku. Prof. Petru Karlíkovi k šedesátým narozeninám*. Eds. Aleš Bičan, Petra Macurová, Jana Zmrzlíková. Brno: Host – Masarykova univerzita, s. 190–199.
- Hoskovec, Tomáš (mns(a)): *Formální morfologie litevštiny ve funkčním popisu jazyka*. Dosud nepublikovaný rukopis.
- Hoskovec, Tomáš (mns(b)): *Slavní druhy a větné členy v češtině (profesoru Miroslavu Komárkovi in memoriam)*. Dosud nepublikovaný rukopis.
- Hoskovec, Tomáš (mns(c)): *Strukturalismus dnes. Starý projekt jazykově-znakového uchopení dila a nové možnosti strukturální sémantiky*. Dosud nepublikovaný rukopis.
- Chafe, Wallace 1994: *Discourse, Consciousness, and Time – The Flow and Displacement of Conscious Experience in Speaking and Writing*. Chicago: The University of Chicago Press.
- Chomsky, Noam 1965: *Aspects of the Theory of Syntax*. Cambridge: The M.I.T. Press.
- I, Yeonsuk 2002: Kokugogaku – gengogaku – kokugaku [Nauka o národním jazyce – lingvistika – národní nauka]. *Nihon no gengogaku – 30nen no ajumi to konseiki no tenbō (Gengo. 30šunen kinen bessacu) [Lingvistika v Japonsku – Třicetiletý progres a perspektivy tohoto století (Jazyk. Zvláštní vydání k 30-letému výročí)]* 31/6, s. 15–26. イ・ヨンスク (2002) 「国語学・言語学・国学」『日本の言語学—三〇年の歩みと今世紀の展望』(『言語』30周年記念別冊)31/6: 15–26.
- Ikegami, Jošihiko 1981: “Suru” to “naru” no gengogaku – Gengo to bunka no taiporodží e no širon [Lingvistika „dělání“ a „nastávání“ – Pokus o teorii jazyka a kultury]. Tokio: Taišūkan šoten. 池上嘉彦 (1981) 『「する」と「なる」の言語学—言語と文化のタイポロジーへの試論』大修館書店。
- Ikegami, Jošihiko 1992: Šigaku to bunka kigóron – Gengogaku kara no pásupekutiv [Poetika a kulturní sémiotika – Perspektiva lingvistiky]. Tokio: Kódanša. 池上嘉彦 (1992) 『詩学と文化記号論—言語学からのパースペクティヴ』講談社.
- Ikegami, Jošihiko 2002: Šizen to bunka no kigóron [Sémiotika přírody a kultury]. Tokio: Hósodaigaku kjóiku šinkókai. 池上嘉彦 (2002) 『自然と文化の記号論』放送大学教育振興会.
- Ikegami, Jošihiko 2006: Eigo no kankaku – nihongo no kankaku: “Kotoba no imi” no šikumi [Cit angličtiny – cit japonštiny: Struktura „významů slov“]. Tokio: Nippon hósó šuppan kjókai.

Literatura

- 池上嘉彦 (2006) 『英語の感覺・日本語の感覺：〈ことばの意味〉のしくみ』 日本放送出版協会.
- Ikegami, Jošihiko 2007: *Nihongo to nihongo-ron [Japonština a teorie japonštiny]*. Tokio: Čikuma šobó. 池上嘉彦 (2007) 『日本語と日本語論』 筑摩書房.
- Ikegami, Jošihiko - Morija, Mičijo 2009: *Šízen na nihongo o ošieru tame ni - Ninči gengogaku o fumaete [Pro výuku přirozené japonštiny - Se zohledněním kognitivní lingvistiky]*. Tokio: Hicudži šobó. 池上嘉彦、守屋三千代 (2009) 『自然な日本語を教えるために—認知言語学をふまえて』 ひつじ書房.
- Iori, Isao 2001: *Atarašii nihongogaku njúmon - Kotoba no šikumi o kangaeru [Nový úvod do japonské lingvistiky - Uvažování o struktuře řeči]*. Tokio: 3A Corporation. 廣功雄 (2001) 『新しい日本語学入門—ことばのしくみを考える』 スリーエーネットワーク.
- Iori, Isao 2003: „Zó wa hana ga nagai“ njúmon - *Nihongogaku no čiči Mikami Akira [Úvod do knihy „Zó wa hana ga nagai“ - Otec japonské lingvistiky Akira Mikami]*. Tokio: Kurošio šuppan. 廣功雄 (2003) 『「象は鼻が長い」入門—日本語学の父 三上章』 くろしお出版.
- Iori, Isao 2011: *Nihongo kidžucu bunpó to nihongo kjóiku bunpó [Deskriptivní gramatika japonštiny a didaktická gramatika japonštiny]*. In *Nihongo kjóiku bunpó no tame no tajó no apuróči [Různorodé přístupy pro didaktickou gramatiku japonštiny]*. Eds. Acuši Mori, Isao Iori. Tokio: Hicudži šobó, s. 1-12. 廣功雄 (2011) 「日本語記述文法と日本語教育文法」 森篤嗣、廣功雄編 『日本語教育文法のための多様なアプローチ』、1-12. ひつじ書房.
- Itó, Taketo 2008: *Imédži-sukíma ni motozuku kaku patán kóbun - Nihongo no kóbun moderu tošíte [Konstrukce pádových vzorců založené na obrazových schématech - Jakožto konstrukční model japonštiny]*. Tokio: Hicudži šobó. 伊藤健人 (2008) 『イメージ・スキーマに基づく格パターン構文—日本語の構文モデルとして』 ひつじ書房.
- Jamada, Masahiro 2010: *Kaku džoši „ga“ no cídžiteki kenkjú [Diachronní studie pádové partikule „ga“]*. Tokio: Hicudži šobó. 山田昌裕 (2010) 『格助詞「ガ」の通時的研究』 ひつじ書房.
- Jasuda, Tošiaki 2004: *Nihongogaku wa kagaku ka - Sakuma Kanae to sono džidai [Je „nihongogaku“ věda? - Kanae Sakuma a jeho doba]*. Tokio: Sangenša. 安田敏朗 (2004) 『日本語学は科学か—佐久間鼎とその時代』 三元社.
- Kagejama, Taró 1993: *Bunpó to gokeisei [Gramatika a slovotvorba]*. Tokio: Hicudži šobó. 影山太郎 (1993) 『文法と語形成』 ひつじ書房.
- Kagejama, Taró 1996: *Dóši imiron - Gengo to ninči no setten [Sémantika sloves - Styčné body jazyka a kognice]*. Tokio: Kurošio šuppan. 影山太郎 (1996) 『動詞意味論—言語と認知の接点』 くろしお出版.
- Kanaja, Takehiro 2002: *Nihongo ni šugo wa iranai - 100nen no gobjú o tadasu [Japonštině není podmětu zapotřebí - Vyvrácení stoletého bludu]*. Tokio: Kódanša. 金谷武洋 (2002) 『日本語に主語はいらない—百年の誤謬を正す』 講談社.
- Kanaja, Takehiro 2003: *Nihongo bunpó no nazo o toku - “Aru” nihongo to “suru” eigo [Rozluštění záhad japonské gramatiky - Japonština „bytí“ a angličtina „dělat“]*. Tokio: Čikuma šobó. 金谷武洋 (2003) 『日本語文法の謎を解く—「ある」日本語と「する」英語』 筑摩書房.
- Kanaja, Takehiro 2010: *Nihongo wa keigo ga atte šugo ga nai - “Cidžó no šíten” no nihon bunka-*

- ron [Japonština má zdvořilostní mluvu a nemá podmět – Teorie japonské kultury založená na „přízemní perspektivě“]. Tokio: Kó bunša. 金谷武洋 (2010)『日本語は敬語があつて主語がない—「地上の視点」の日本文化論』光文社.
- Keenan, Edward 1976: Towards a universal definition of “subject”. In *Subject and Topic*. Ed. Charles N. Li. New York: Academic Press, s. 303–333.
- Kimura, Hideki 2002: Čúgokugo nidžúshugobun no imi to kózó [Význam a struktura dvoupodmětových vět v čínštině]. In *Ninči gengogaku I: Džišó kózó [Kognitivní lingvistika I: Struktura skutečnosti]*. Ed. Jošiki Nišimura. Tokio: Tókjó daigaku šuppankai, s. 215–242. 木村英樹 (2002)「中国語二重主語文の意味と構造」西村義樹編『認知言語学 I : 事象構造』東京大学出版会.
- Klíma, Tomáš 2011: *Učebnice klasické japonštiny*. Praha: Karolinum.
- Koike, Seidži 1994: *Nihongo wa donna gengo ka [Jaký je japonština jazyk]*. Tokio: Čikuma šobó. 小池清治 (1994)『日本語はどんな言語か』筑摩書房.
- Koike, Seidži 2002: Ičigobun [Jednoslovné věty]. In *Nihongo hjógen - bunkei džiten*. Eds. Seidži Koike, Hideo Hosokawa, Kendži Kobajaši, Jošija Jamaguči. Tokio: Asakura šoten, s. 16–19. 小池清治 (2002)「一語文」小池清治、細川英雄、小林賢次、山口佳也編『日本語表現・文型事典』、16–19. 朝倉書店.
- Koike, Seidži – Akabane, Jošiaki 2002: *Bunpó tankjúhó [Metody zkoumání gramatiky]*. Tokio: Asakura šoten. 小池清治、赤羽根義章 (2002)『文法探究法』朝倉書店.
- Koike, Seidži – Udžiiie, Jóko – Akimoto, Miharu 2007: *Nihongo kjóiku tankjúhó [Metody zkoumání výuky japonštiny]*. Tokio: Asakura šoten. 小池清治、氏家洋子、秋元美晴 (2007)『日本語教育探究法』朝倉書店.
- Koike, Seidži 2010: *Úvod do gramatiky moderní japonštiny*. Přeložil Jura Matela. Brno: Tribun.
- Kraemerová, Alice 2000: *Úvod do japanologie – Jazyk a literatura*. Olomouc: Univerzita Palackého.
- Kuno, Susumu 1973: *Nihon bunpó kenkjú [Studie japonské gramatiky]*. Tokio: Taišúkan šoten. 久野暉 (1973)『日本文法研究』大修館書店.
- Lakoff, George 1987. *Women, Fire, and Dangerous Things: What Categories Reveal about the Mind*. Chicago: The University of Chicago Press.
- Lakoff, George 1989: Philosophical Speculations and Cognitive Science. *Philosophical Psychology* 2/1, s. 55–76.
- Lakoff, George – Johnson, Mark 1999: *Philosophy in the Flesh: The Embodied Mind and its Challenge to Western Thought*. New York: Basic Books.
- Langacker, Ronald W. 1987: *Foundations of Cognitive Grammar. Vol. 1, Theoretical Prerequisites*. Stanford: Stanford University Press.
- Langacker, Ronald W. 1991: *Concept, Image, and Symbol. The Cognitive Basis of Grammar*. Berlin: Mouton de Gruyter.
- Langacker, Ronald W. 2008: *Cognitive Grammar: A Basic Introduction*. Oxford: Oxford University Press.
- LaPolla, Randy J. 2009: Chinese as a Topic-Comment (Not Topic-Prominent and Not SVO)

Literatura

- Language. In *Studies of Chinese Linguistics: Functional Approaches*. Ed. Janet Xing. Hong Kong: Hong Kong University Press, s. 9–22.
- Li, Charles N. – Thompson, Sandra A. 1976: Subject and topic: a new typology of language. In *Subject and Topic*. Ed. Charles N. Li. New York: Academic Press, s. 457–489.
- Lightfoot, David W. 1979: *Principles of Diachronic Syntax*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Macumoto, Kacumi 1991: Šugo nicuite [O podmětu]. *Gengo kenkjú [Jazykové studie]* 100, s. 1–41. 松本克己 (1991) 「主語について」 『言語研究』 100: 1–41.
- Makino, Seiichi – Tsutsui, Michio 1986: *A Dictionary of Basic Japanese Grammar*. Tokyo: The Japan Times.
- Masuoka, Takaši 2003: *Mikami bunpó kara Teramura bunpó e – Nihongo kidžucu bunpó no sekai [Od Mikamihō gramatiky k Teramurově gramatice – Svět deskriptivní gramatiky japonštiny]*. Tokio: Kurošio šuppan. 益岡隆志 (2003) 『三上文法から寺村文法へ—日本語記述文法の世界』 くろしお出版.
- Matela, Jura 2015: On the common points of Prague functional structuralism and ‘Nihongo kyōiku bunpō’. In *Crossing Time and Space: From the Perspective of Japanese Studies*. Ed. Martin Tirala. Praha: Nová vlna. (v tisku)
- Maynard, Senko K. 2005: *Danwa hjógen handobukku [Příručka diskursních výrazů]*. Tokio: Kurošio šuppan. 泉子・K・メイナード (2005) 『談話表現ハンドブック』 くろしお出版.
- McClure, William 2000: *Using Japanese – A Guide to Contemporary Usage*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Mikami, Akira 1954: Čindžucudo? Haga Jasuši-ši no šohjó ni kotaete [Stupeň predikace? V odpovědi na recenzi p. Jasuši Hagi]. *Kokugogaku [Japonská filologie]* 17/53–58, s. 129–130. 三上章 (1954) 「陳述度？一芳賀綏氏の書評に答えて」 『国語学』 17/53–58: 129–130.
- Mikami, Akira 1960: *Zó wa hana ga nagai [Sloni mají dlouhé choboty]*. Tokio: Kurošio šuppan. 三上章 (1960) 『象は鼻が長い』 くろしお出版.
- Mikami, Akira 1963: *Nihongo no ronri [Logika japonštiny]*. Tokio: Kurošio šuppan. 三上章 (1963) 『日本語の論理』 くろしお出版.
- Morijama, Šin 2008: *Ninči gengogaku kara mita nihongo kaku džoši no imi kózó to šútoku – Nihongo kjóiku ni ikasu tame ni [Sémantická struktura a akvizice japonských pádových partikulí z pohledu kognitivní lingvistiky – Pro aplikaci na didaktiku japonštiny]*. Tokio: Hicudži šobó. 森山新 (2008) 『認知言語学から見た日本語格助詞の意味構造と習得—日本語教育に生かすために』 ひつじ書房.
- Morita, Jošijuki 2007: *Nihongo šicumanbako [Schránka na otázky k japonskému jazyku]*. Tokio: Kadokawa gakugei šuppan. 森田良行 (2007) 『日本語質問箱』 角川学芸出版.
- Nakamura, Wataru 2004: Tadósei to kóbun I: Purototaipe, kakučó, sukíma [Tranzitivita a konstrukce I: Prototypy, extenze, schémata]. In *Ninči bunpó-ron II [Teorie kognitivní gramatiky II]*. Ed. Jošihisa Nakamura. Tokio: Taišúkan šoten, s. 169–204. 中村涉 (2004) 「他動性と構文 I : プロトタイプ、拡張、スキーマ」 中村芳久編 『認知文法論II』 大修館書店.

- Narahara, Tomiko 2002: *The Japanese Copula: Forms and Functions*. New York: Palgrave Macmillan.
- Nariyama, Shigeko 2003: *Ellipsis and Reference Tracking in Japanese*. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company.
- Nieda, Micuko 2007: *Šugo to dōši no šosó: Ninči bunpó – ruikeiron teki šiten kara [Různé aspekty podmětu a slovesa: Z kognitivní gramatické a typologické perspektivy]*. Tokio: Hicudži šobó. 二枝美津子 (2007) 『主語と動詞の諸相—認知文法・類型論的視点から』ひつじ書房.
- NKBKK = Nihongo kidžucu bunpó kenkjúkai 2009a: *Gendai nihongo bunpó 2 – Dai 3 bu: Kaku to kóbun, dai 4 bu: Voisu [Gramatika moderní japonštiny 2–3. oddíl: Pády a konstrukce, 4. oddíl: Rod]*. Tokio: Kurošio šuppan. 日本語記述文法研究会編 (2009a) 『現代日本語文法2—第3部 格と構文、第4部 ヴォイス』くろしお出版.
- NKBKK = Nihongo kidžucu bunpó kenkjúkai 2009b: *Gendai nihongo bunpó 5 – Dai 9 bu: Torettate, dai 10 bu: Šudai [Gramatika moderní japonštiny 5–9. oddíl: Vytýkání, 10. oddíl: Téma]*. Tokio: Kurošio šuppan. 日本語記述文法研究会編 (2009b) 『現代日本語文法5—第9部とりたて、第10部 主題』くろしお出版.
- Noda, Hisaši 1996: "Wa" to "ga" [Partikule „wa“ a „ga“]. Tokio: Kurošio šuppan. 野田尚史 (1996) 『「は」と「が」』くろしお出版.
- Noda, Hisaši 2015: *Sekai no gengo kenkjú ni kóken dekiru nihongo bunpó kenkjú to sono kanósei [Výzkum japonské gramatiky a jeho možnosti, jež mohou přispět ke zkoumání jazyků světa]*. In *Nihongo kenkjú to sono kanósei [Výzkumy japonského jazyka a jejich možností]*. Ed. Takaši Masuoka. Tokio: Kaitakuša, s. 106–132. 野田尚史 (2015) 「世界の言語研究に貢献できる日本語文法研究とその可能性」益岡隆志編『日本語研究とその可能性』、106–132. 開拓社.
- Nodži, Džun'ja – Jasuoka, Šótaró a kol. 2011: *Čúgakkó kokugo 1 [Japonský jazyk pro nižší střední školy 1]*. Tokio: Gakkó tošo. 野地潤家、安岡章太郎他 (2011) 『中学校国語1』学校図書.
- Nomura, Masaaki – Koike, Seidži 1992: *Nihongo džiten [Lexikon japonštiny]*. Tokio: Tókjódó šuppan. 野村雅昭、小池清治 (1992) 『日本語事典』東京堂出版.
- Novák, Miroslav 1982: *Gramatika japonštiny II*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství.
- Ócuki, Fumihiko 1897: *Kó nihon bunten [Velká japonská mluvnice]*. Tokio: Ócuki Fumihiko. 大槻文彦 (1897) 『広日本文典』大槻文彦.
- Odani, Masanori 2001: Iwajuru „taišo no ga kaku“ no šótai o motomete – Ninči bunpó no kanten kara [Hledání skutečné povahy tzv. „objektového pádu ga“ – Z pohledu kognitivní gramatiky]. In *Hakuba kaki gengo gakkai ronšú [Sborník z letní lingvistické konference v Hakubě] 12*, s. 45–60. 尾谷昌則 (2001) 「いわゆる“対象のガ格”的正体を求めて—認知文法の観点から」『白馬夏期言語学会論集』12: 45–60.
- Oka, Tomojuki 2012: Nihongo no šugo, "wa" to "ga" o megutte – "Bašo-ron" no kanten kara [K podmětu v japonštině a partikulím „wa“ a „ga“ – Z pohledu „Teorie místa“]. In *LIBRARY iichiko No. 113: Kanaya Takehiro's Approach to Japanese Syntax*. Ed. Hideja Kawakita. Tokio: Bunka kagaku kótó kenkjúin, s. 92–108. 岡智之 (2012) 「日本語の主語、『は』と『が』をめぐって—『場所論』の観点から」河北秀也監修『LIBRARY iichiko No. 113: 金谷武洋の日本語論』、92–108. 文化科学高等研究院.

- Oka, Tomojuki 2013: *Bašo no gengogaku [Lingvistika místa]*. Tokio: Hicudži šobó. 岡智之 (2013)『場所の言語学』ひつじ書房.
- Ókado, Masajuki 2008: „*Sugo*“ to wa nani ka? *Eigo to nihongo o kurabete [Co je to „podmět“? Japonština ve srovnání s angličtinou]*. Kasugai: Čúbu daigaku. 大門正幸 (2008)『「主語」とはなにか? 英語と日本語を比べて』中部大学.
- Okimori, Takuja 2010: *Hadžimejte jomu nihongo no rekiši [Úvodní četba dějin japonského jazyka]*. Tokio: Beret Publishing. 沖森卓也 (2010)『はじめて読む日本語の歴史』ベレ出版.
- Okimori, Takuja – Kimura, Jošjuki – Čin, Rikie – Jamamoto, Šingo 2006: *Zukai nihongo [Japonština v diagramech]*. Tokio: Sanseidó. 沖森卓也、木村義之、陳力衛、山本真吾 (2006)『図解日本語』三省堂.
- Óno, Susumu 1978: *Nihongo no bunpó o kangaeru [Úvahy o japonské gramatice]*. Tokio: Iwanami šoten. 大野晋 (1978)『日本語の文法を考える』岩波書店.
- Óno, Susumu 1999: *Nihongo renšúč [Cvičebnice japonštiny]*. Tokio: Iwanami šoten. 大野晋 (1999)『日本語練習帳』岩波書店.
- Onoe, Keisuke 1995: „Wa“ no imi bunka no riron: Daimoku teidži no taihi [Teorie dělení významu partikule „wa“ – Prezentace a kontrast tématu]. *Gengo [Jazyk]* 11/24, s. 28–37. 尾上圭介 (1995)「『は』の意味分化の理論：題目提示と対比」『言語』24/11: 28–37.
- Panovová, Jarmila 1980: *Formy a funkce ve stavbě české věty*. Praha: Academia.
- Saiki, Mičijo – Wašio, Rjúiči 2012: *Nihon bunpó no keifugaku – Kokugogakuši to gengogakuši no setten [Genealogie japonské gramatiky – Styčné body dějin japonské filologie a dějin lingvistiky]*. Tokio: Kaitakuša. 斎木美知世、鷺尾龍一 (2012)『日本文法の系譜学－国語学史と言語学史の接点』開拓社.
- Shibatani, Masayoshi 1990: *The Languages of Japan*. New York: Cambridge University Press.
- Shibatani, Masayoshi 2009a: Japanese. In *The World's Major Languages*. Ed. Bernard Comrie. New York: Routledge, s. 741–764.
- Shibatani, Masayoshi 2009b: Japanese. In *Concise Encyclopedia of Languages of the World*. Eds. Keith Brown, Sarah Ogilvie. Oxford: Elsevier Ltd., s. 557–559.
- Schlesinger, Izchak M. 1995: *Cognitive space and linguistic case – Semantic and syntactic categories in English*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Schmid, Hans-Jörg 2007: Entrenchment, salience and basic levels. In *The Oxford Handbook of Cognitive Linguistics*. Eds. Dirk Geeraerts, Hubert Cuyckens. Oxford: Oxford University Press, s. 117–138.
- Sinha, Chris 1999: Grounding, mapping, and act of meaning. In *Cognitive Linguistics: Foundations, Scope, and Methodology*. Eds. Theo Janssen, Gisela Redeker. Berlin: Mouton de Gruyter, s. 223–255.
- Sugai, Kazumi 2002: Kóbun sukíma nijoru kakudžoši “ga” no bunseki to kihon bunkei no hóšadžó hančúka [Analýza pádové partikule „ga“ v konstrukčních schématech a radiální kategorizaci základních větných vzorců]. *Sekai no nihongo kjóiku: Nihongo kjóiku ronšú [Výuka japonštiny ve světě: Kompendium didaktiky japonštiny]* 12, s. 175–191. 菅井三実 (2002)「構文スキーマによる格助詞「が」の分析と基本文型の放射状範疇化」『世界の日本語教育：日本語教育論集』12: 175–191.

- Sýkora, Jan 2013: Ruth Benedictová: Chryzantéma a meč. Doslov. In *Chryzantéma a meč: Vzorce japonské kultury*. Ruth Benedictová. Praha: Malvern, s. 285–293.
- Šibatani, Masaoši 1985: Šugo purotaipu ron [Prototypová teorie podmětu]. *Nihongogaku [Japonská lingvistika]* 4/10, s. 4–16. 柴谷方良 (1985) 「主語プロトタイプ論」 『日本語学』 4/10: 4–16.
- Takahaši, Taró 2005: *Nihongo no bunpō [Gramatika japonštiny]*. Tokio: Hicudži šobó. 高橋太郎 (2005) 『日本語の文法』 ひつじ書房.
- Takamoto, Džódži 1995–1996: “Unagibun” no gojóroneki bunseki – Bunmjaku niokeru goi-tógo kózó no hatten to kakučó [Pragmatická analýza „úhori věty“ – Kontextuální rozvoj a rozšíření lexikálně-syntaktické struktury]. *Džóecu kjóiku daigaku kenkjú kijó [Výzkumný bulletin Džóecké pedagogické univerzity]*. 15/1, 2, s. 123–136, 405–419 (dvoudílný text). 高本條治 (1995–1996) 「『ウナギ文』の語用論的分析：分脈における語彙統語構造の発展と拡張」 『上越教育大学研究紀要』 15/1, 2: 123–136, 405–419.
- Takebajaši, Kazuši 2004: *Gendai nihongo niokeru šubu no honšicu to šosó [Podstata a aspekty podmětové složky v moderní japonštině]*. Tokio: Kurošio šuppan. 竹林一志 (2004) 『現代日本語における主部の本質と諸相』 くろしお出版.
- Takebajaši, Kazuši 2008: *Nihongo niokeru bun no genri – Nihongo bunpógaku jósecu [Princip věty v japonštině – Výklad klíčových aspektů morfosyntaxe japonštiny]*. Tokio: Kurošio šuppan. 竹林一志 (2008) 『日本語における文の原理—日本語文法学要説』 くろしお出版.
- Tanaka, Hiroši 1997: *Tewa džókenbun no kózó to danwateki na kinó* [Struktura a diskursní funkce podmínkových vět s *tewa*]. In *Waseda daigaku Nihongo kenkjú kjóiku sentá kijó [Bulletin Centra výzkumu a výuky japonštiny Univerzity Waseda]* 9, s. 69–98. 田中寛 (1997) 「テハ条件文の構造と談話的な機能」 『早稲田大学日本語研究教育センター紀要』 9: 69–98.
- Taylor, John R. 1995: *Linguistic Categorization: Prototypes in Linguistic Theory*. Oxford: Oxford University Press.
- Taylor, John R. 2002: *Cognitive Grammar*. Oxford: Oxford University Press.
- Teramura, Hideo 1991: *Nihongo no šintakusu to imi III [Syntax a význam v japonštině III]*. Tokio: Kurošio šuppan. 寺村秀夫 (1991) 『日本語のシンタクスと意味III』 くろしお出版.
- Tokieda, Motoki 1956: *Gendai no kokugogaku [Moderní japonská lingvistika]*. Tokio: Júseidó šuppan. 時枝誠記 (1956) 『現代の国語学』 有精堂出版.
- Tokieda, Motoki 2007: *Kokugogaku genron [Základní teorie japonské filologie]*. Tokio: Iwanami šoten. 時枝誠記 (2007) 『国語学原論』 岩波書店.
- Tokizaki, Hisao 2003: *Eel sentence in Japanese and English*. In *A New Century of Phonology and Phonological Theory: A Festschrift for Professor Shosuke Haraguchi on the Occasion of His Sixtieth Birthday*. Eds. Takeru Honma, Masao Okazaki, Toshiyuki Tabata, Shin-ichi Tanaka. Tokyo: Kaitakusha, s. 571–581.
- Uehara, Satoshi 1998: *Syntactic Categories in Japanese: A Cognitive and Typological Introduction*. Tokyo: Kurosio Publishers.
- Uehara, Satoshi 2003: Zibun reflexivization in Japanese: A Cognitive Grammar Approach. In *Cognitive Linguistics and Non-Indo-European Languages*. Eds. Eugene H. Casad, Gary B. Palmer. Berlin: Mouton de Gruyter, s. 389–404.

Literatura

- van Oosten, Jeanne 1984: A unified view of topic. In *Proceedings of the 10th Annual Meeting of the Berkeley Linguistic Society*, s. 372–385.
- van Oosten, Jeanne Hillechiena 1986: *On the Nature of Subjects, Topics and Agents: A Cognitive Explanation*. Bloomington: Indiana University Linguistics Club. Disertační práce.
- Versteegh, Kees 1997: *Landmarks in Linguistics Thought: the Arabic Linguistic Tradition*. London: Routledge.
- Watanabe, Minoru 1974: *Kokugo bunpó-ron [Teorie gramatiky japonského jazyka]*. Tokio: Kasama šoin. 渡辺実 (1974) 『国語文法論』笠間書院.
- Watanabe, Minoru 1996: *Nihongo gaisecu [O podstatě japonského jazyka]*. Tokio: Iwanami šoten. 渡辺実 (1996) 『日本語概説』岩波書店.
- Watanabe, Minoru 1997: *Nihongoši jósecu [Nástin dějin japonského jazyka]*. Tokio: Iwanami šoten. 渡辺実 (1997) 『日本語史要説』岩波書店.
- Whorf, Benjamin Lee 1939: The relation of habitual thought and behavior to language. In *Language, Thought and Reality – Selected Writings of Benjamin Lee Whorf*. Ed. John B. Carroll. Cambridge: The M.I.T. Press, s. 134–159.
- Willems, Klaas 2011: Meaning and Interpretation: The semiotic similarities and differences between Cognitive Grammar and European structural linguistics. *Semiotica* 1/4, 182, s. 1–50.

Seznam obrázků

- Obr. 1: Příklad větné analýzy skrze tzv. „matrhoškovou strukturu“ (s. 46)
- Obr. 2: Schéma větné struktury v konfiguračních a nekonfiguračních jazycích podle Masaioši Šibataniho (s. 56)
- Obr. 3: Větná struktura v modelu „vánočního stromu“ a „bonsaje“ (s. 70)
- Obr. 4: Schéma procesu konceptualizace referenční situace (s. 112)
- Obr. 5: Zdrojová doména vs. cílová doména; oblast výchozí perspektivy vs. oblast opoziční (s. 117)
- Obr. 6: Procesní konstrukce vs. ontologické konstrukce (s. 129)
- Obr. 7: Schematické znázornění subjektivního a objektivního konstruování (s. 133)
- Obr. 8: Schémata pádových vztahů v procesních (a) a ontologických (b) konstrukcích (s. 163)
- Obr. 9: Schéma vztahu toposu jako větného tématu a ve funkci vytknutí (s. 224)

Seznam použitých zkratek

A	agentivní aktant v tranzitivní konstrukci
ABL	ablativ (rovina pádů)
ABS	absolutiv (rovina pádů)
ACC	akuzativ (rovina pádů)
ADJ	adjektivum (morfosyntaktická třída)
ADV	adverbium (morfosyntaktická třída)
AGT	agens, konatel (sémantická role)
ALL	allativ (rovina pádů)
ANF	adnominální tvar/výraz
AUX	pomocné sloveso/morfém
AVF	adverbální tvar
BNF	beneficient, příjemce (sémantická role)
CND	kondicionál
CON	obsahový gramém (signalizace obsahového předmětu)
COP	spona
DAT	dativ (rovina pádů)
DEZ	deziderativ
ERG	ergativ (rovina pádů)
EXP	proživatel, experiencer (sémantická role)
FOC	réma, fokus (rovina informační struktury, aktuální členění větné)
GEN	genitiv (rovina pádů)
HON	honorifikum

Seznam použitých zkratek

IMP	imperativ
INST	instrumentál (rovina pádů)
KAUZ	kauzativum
KOM	komitativ (rovina pádů)
KZR	kauzátor (sémantická role)
LNK	konektém
LOC	lokativ (rovina pádů)
LOK	lokace, místo (sémantická role)
MOD	modální konstrukce
N	substantivum (morphosyntaktická třída)
NA	jmenné adjektivum (morphosyntaktická třída)
NEG	zápor
NMZ	nominalizátor
NOM	nominativ (rovina pádů)
NPST	neminulý čas
NP	jmenná fráze
OBJ	objekt (sémantická role)
OBJ _{log}	objekt jako kategorie tradiční logiky
OBL	nepřímý pád, <i>oblique</i> (rovina pádů)
P	patientní aktant v tranzitivní konstrukci
PASS	pasívum
POD	podmět (syntakticko-sémantická kategorie)
POS	vlastník (sémantická role)
PRED	predikativ (morphosyntaktická třída)
PŘD	předmět (rovina syntaktických funkcí)
PŘÍS	přísudek (rovina syntaktických funkcí)
PST	minulý čas
S	jediný aktant v intranzitivní konstrukci
SFP	koncová partikule
SUBJ	subjekt (sémantická role, nositel vlastnosti, subjekt stavu, též agens)
SUBJ _{log}	subjekt jako kategorie tradiční logiky
TOP	téma (rovina informační struktury, aktuální členění větné), též jako větněčlenský prvek, <i>topos</i>
V	sloveso (morphosyntaktická třída)
V _{ditr}	ditransitivní sloveso (sémantická charakteristika morphosyntaktické třídy)
V _{intr}	intranzitivní sloveso (sémantická charakteristika morphosyntaktické třídy)
V _{tr}	tranzitivní sloveso (sémantická charakteristika morphosyntaktické třídy)
VN	verbální substantivum (morphosyntaktická třída)